

NADÁCIA MILANA
ŠIMEČKU

VÝROČNÁ
SPRÁVA

NADÁCIA
MILANA ŠIMEČKU

2019

KTO SME

Vízia

Veríme, že Slovensko raz môže byť krajinou, v ktorej sa dokážeme poučiť z vlastnej minulosti, budeme ochotní rešpektovať jedinečnosť každého jej obyvateľa a schopní naplňovať ideál otvorenej a demokratickej spoločnosti.

Misia

V duchu myšlienky Milana Šimečku
„Nie som schopný zatvárať oči,
keď už som bol obdarený zrakom“ sa v rámci
programov Vzdelávanie, Aktívne občianstvo
a Podpora inklúzie na lokálnej úrovni
usilujeme rozvíjať otvorenú občiansku
spoločnosť, obhajovať ľudské a menšinové
práva, zlepšovať postavenie znevýhodnených
skupín, vzdelávať o rozmanitosti a vychovávať
k vzájomnému rešpektu.

Nadačné hodnoty

Ľudské práva, liberálna demokracia, sloboda,
odkaz Milana Šimečku

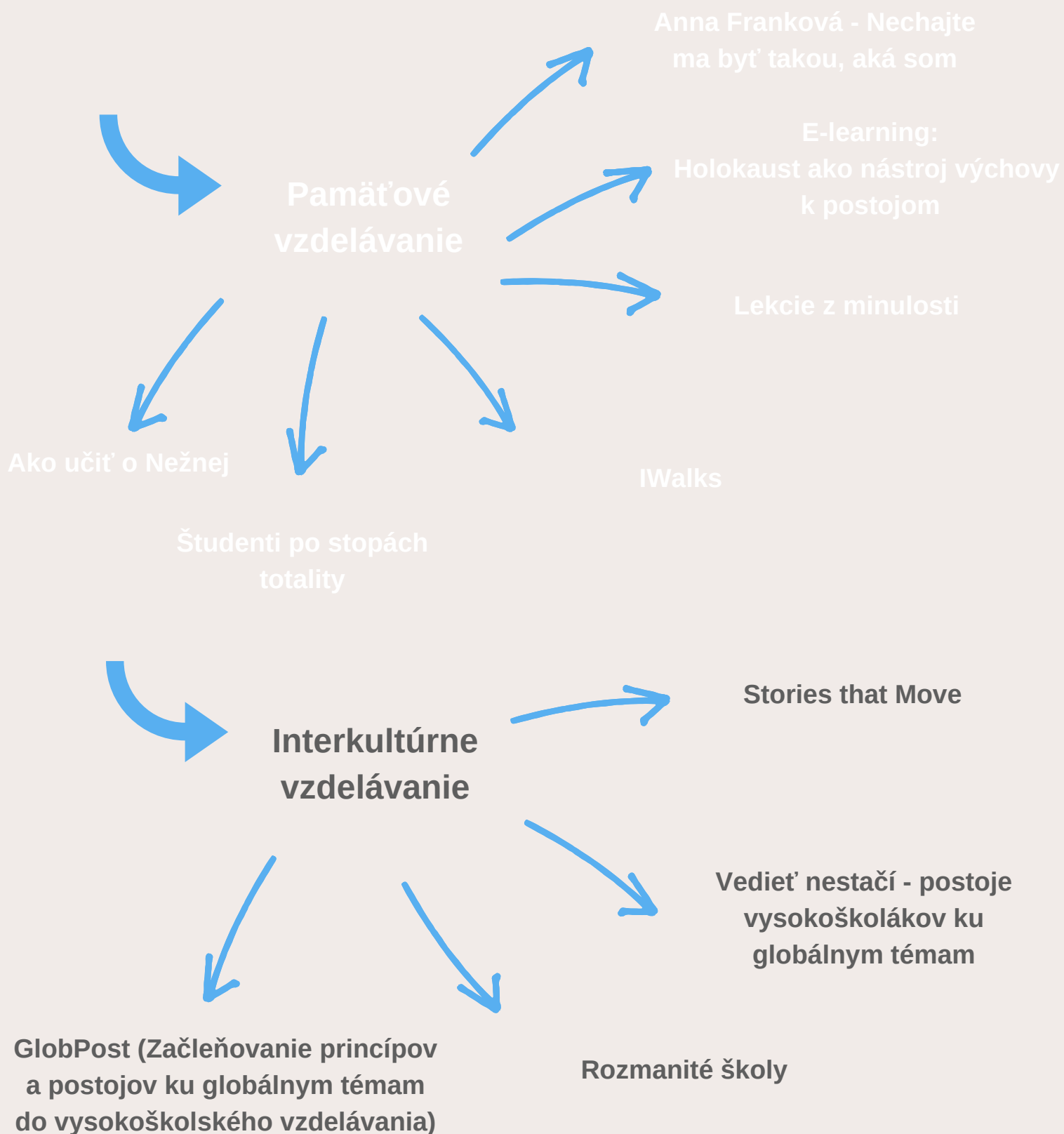

KTO SME

PROGRAMY

Vzdelávanie

PROGRAMY

PROGRAMY

Podpora inklúzie
na lokálnej úrovni

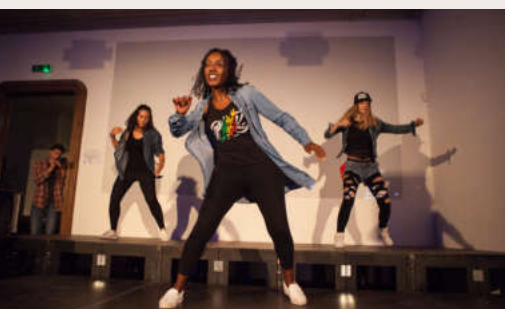
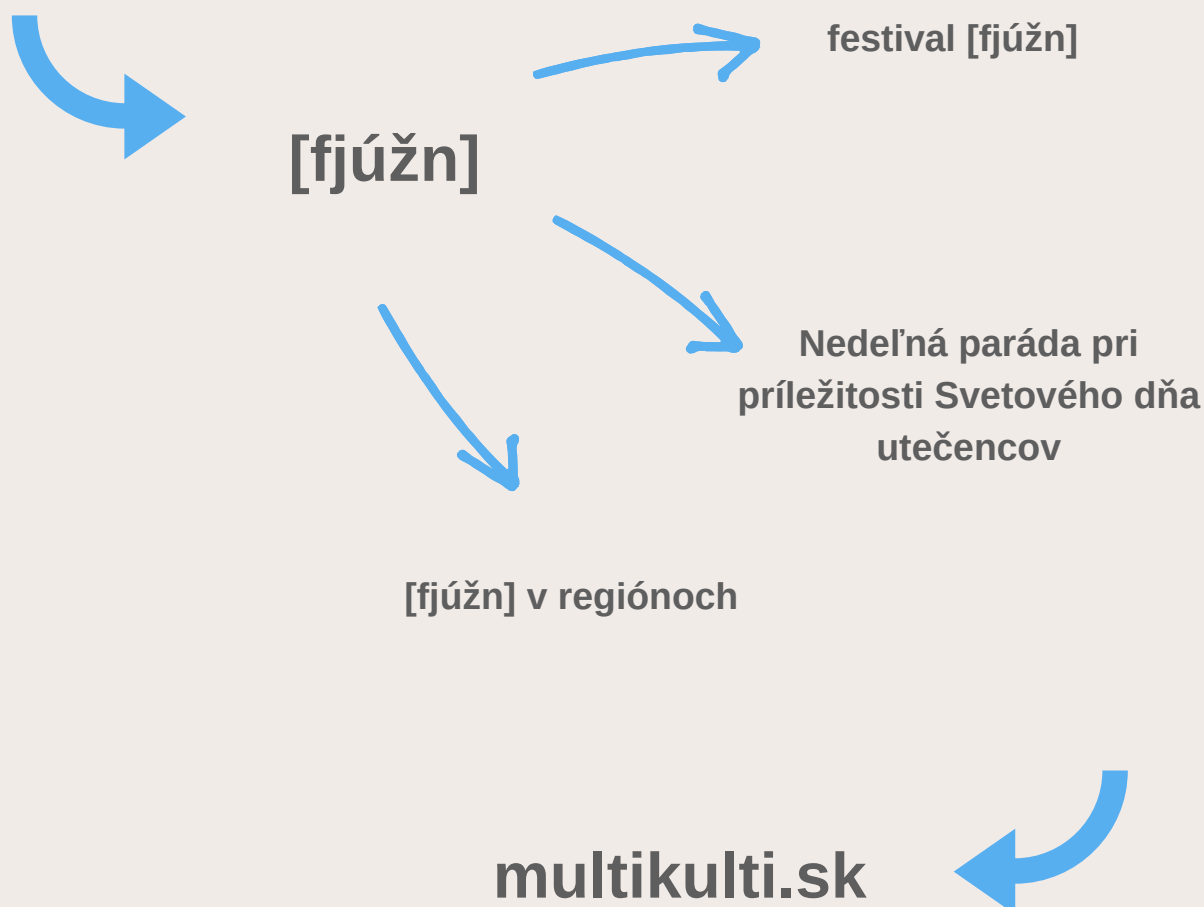
PERCOM: Zvyšovanie
podpory verejnosti voči
inkluzívnym politikám na
lokálnej úrovni

Školy pre všetkých

KapaCITY - podpora
integrácie cudzincov na
lokálnej úrovni

PROGRAMY

Rok 2019 v číslach:

... vyškoliť sme viac ako 450 pedagógov a pedagogičiek v témach:

- Ako učiť o holokauste,
- Školy pre všetkých,
- Rozmanité školy,
- Ako učiť o Nežnej

a ďalších témach spojených s témami inklúzie, rozmanitosti a pamäte.

... pracovali sme s viac ako 200 študentami a študentkami a zapojili ich viac ako 750 do našich aktivít prostredníctvom pedagógov, pedagogičiek či iných žiakov a žiačok realizujúcich aktivity v školách.

... na portáli multikulti.sk sme zverejnili 111 článkov. Spolupracovalo s nami 28 autorov a autoriek a dali sme príležitosť publikovať 8 cudzincom a cudzinkám. Takmer 34-tisíc ľudí si kliklo na stránku multikulti.sk v roku 2019.

... vydali sme:

- príručku Holokaust(ne)bol,
- publikáciu Vedieť nestačí,
- magazín Identity,
- publikáciu Petra Tatára Oslava slobody 1989 - 2019.
- druhé vydanie príručiek Farebná škola 1 a Farebná škola 2

Spolupracovali sme aj na príprave príručky Príbehmi proti predsudkom, ktorú vydala SAV.

... priblížili viac ako 10-tisíc návštevníkom a návštevníckam našich viac ako 60-tich podujatí témy identity, rozmanitosti, pamäte a inklúzie.

VZDELÁVANIE

ANNA FRANKOVÁ - NECHAJTE MA BYŤ TAKOU, AKÁ SOM

Vízia projektu

Vzdelávací projekt Anna Franková – Nechajte ma byť takou aká som je pokračovaním dlhoročného projektu putovnej výstavy a je určený pre stredné školy. Výstava sa približne na jeden mesiac inštaluje v priestoroch vybranej strednej školy. Počas dvojdňového tréningu vyškoolíme študentov danej školy za kvalifikovaných sprievodcov výstavou. Študentskí sprievodcovia sprevádzajú výstavou svojich spolužiakov, čím realizujú tzv. rovesnícke vzdelávanie. Obsah výstavy tvorí životný príbeh Anny Frankovej a jej rodiny, ktorá sa počas druhej svetovej vojny ukrývala v Amsterdame (1942-1944). Výstava obsahovo stavia na dejinách holokaustu a druhej svetovej vojny, ale zahŕňa aj širšiu problematiku rasizmu, diskriminácie a ľudských práv v minulosti a súčasnosti.

História vývoja projektu

Putovná výstava o Anne Frankovej patrí medzi najstaršie projekty Nadácie Milana Šimečku. Realizujeme ju od roku 2005. Od roku 2019 pracujeme s najnovšou verziou výstavy, ktorá sa okrem histórie venuje aj súčasným problémom mladých ľudí.

Čomu sme sa v projekte venovali v roku 2019

V roku 2019 sme výstavu a vzdelávací program realizovali v Dolnom Kubíne, Bratislave, Krupine, Žiline a na troch ďalších miestach v Bratislave. Zároveň v Bratislave prebehol aj Follow-up seminár pre najaktívnejších účastníkov, ktorí sa chceli ďalej vzdelávať a realizovať ďalšie aktivity vo svojich mestách.

Výsledky a dopad

Študentky a študenti prakticky ešte počas úvodného tréningu viditeľne zlepšili svoje komunikačné a prezentačné schopnosti a často sme svedkami posunu postojov pri otázkach diskriminácie menšín. Ide sa o jednotlivcov, s ktorými komunikujeme počas trvania projektu. Jedným z cieľov do budúcnosti je aj dbať väčší dôraz na meranie dopadu výstavy.

Partneri: Anne Frank House (Amsterdam), Múzeum SNP (Banská Bystrica), Inštitút terezínskej iniciatívy (Praha)

Donori: The Conference on Jewish Material Claims against Germany, Erasmus+, JHF, AFH

VZDELÁVANIE

ANNA FRANKOVÁ - NECHAJTE MA BYŤ TAKOU, AKÁ SOM

VZDELÁVANIE

HOLOKAUST AKO NÁSTROJ VÝCHOVY K POSTOJOM: E-LEARNINGOVÝ KURZ

O projekte

E-learningový kurz Holokaust ako nástroj výchovy k postojom je určený pre pedagógov a pedagogičky stredných a základných škôl. Holokaust je ústrednou témou všetkých lekcí kurzu, ktoré však svojím zameraním prekračujú historický rámec tejto udalosti. Cieľom kurzu nie je duplikovať faktografické poznatky, ale skôr doplniť vedomosti účastníkov a účastníčok a najmä sa zamerať na rozvoj praktických zručností výučby témy holokaustu a genocídy na základných a stredných školách.

Evaluácia projektu v rámci projektového tímu a spolupracovníkov ukázala, že je nutné prispôbiť obsahovú a organizačnú štruktúru kurzu potrebám učiteľov a učiteľiek základných a stredných škôl. Z tohto dôvodu sme sa rozhodli neotvárať 5. ročník kurzu v školskom roku 2018/2019, ale radšej sa venovať úprave jednotlivých lekcí a hľadaniu možností ako ponúknuť v rámci kurzu viac možností na rozvoj metodických a pedagogických zručností.

Spolupracovníci: Slavomír Lesňák, Erich Mistrík, Adam Herceg

Partneri: Anne Frank House (Amsterdam), Múzeum SNP (Banská Bystrica), Inštitút terezínskej iniciatívy (Praha)

Donori: The Conference on Jewish Material Claims against Germany, JOODS Jewish Humanitair Fonds, Fond na podporu kultúry národnostných menšín, Úrad vlády Slovenskej republiky

Trvanie projektu: august 2017 - marec 2019

VZDELÁVANIE

HOLOKAUST BOL – LEKCIE Z MINULOSTI: PRÍRUČKA A SEMINÁRE

O príručke

Ako výsledok štyroch rokov projektu Holokaust ako nástroj výchovy k postojom vznikla príručka Holokaust bol, ktorá ponúka výber najlepších vyučovacích aktivít. Už názvom sa snaží trochu provokovať a reflektovať spochybňovanie historických udalostí v súčasnej dobe hoaxov a dezinformácií.

Vybrané aktivity preto nie sú len historickým exkurzom do obdobia nacistického Nemecka, druhej svetovej vojny či slovenského štátu. Všetky aktivity prinášajú aktualizčné momenty, pracujú s prepojeniami na témy extrémizmu a diskriminácie rôznych skupín či osôb v súčasnosti. V neposlednom rade je príručka unikátna v tom, že ide o prvý súbor aktivít venovaných danej téme, ktorú vytvorili samotné učiteľky a učitelia z praxe. Do publikácie sme vybrali 13 vyučovacích aktivít, ktoré sa dajú využiť na hodinách dejepisu, občianskej náuky, slovenského jazyka a literatúry či etickej výchovy. Jednu z aktivít sme pripravili aj pre potreby anglického jazyka a literatúry.

Čomu sme sa v projekte venovali v roku 2019

V roku 2019 sme zozbierali výstupy a publikovali ich v príručke, ktorú sme potom na diseminačných seminároch v Košiciach, Rimavskej Sobote, Banskej Bystrici, Nitre, Prešove ale aj Brne prezentovali pedagógom a pedagogičkám. Príručka je dostupná [online](#).

OBSAH

2	ÚVOD
3	NEBEZPEČENSTVO JEJEDNÉHO PRÍBEHU
9	PRÍBEH JEJEDNÉHO DIEVČATA
14	FOTOGRAFIA AKO NÁSTROJ PODPOMAGANÝ
20	NEŽIŤ PODICA OMŤU
24	BÁŤ Z HRÔBU
29	PNÁŤ A JEJ REFLEXIA V SLOVENSKEJ LITERATÚRE
35	SMERKOVANIE JEJEDNÉHO ROZDŮ
41	„AKT ZLOČIN OPŤHALAT“
48	HOLOKAUST SA ZAČAL SKŮR
55	HLASÁ NA STRANA NEJISTOSTI
61	DO PREDJUDIKOV K DISKUSIÁM
74	PNÁŤ SI TY
82	ŽIVOT V NACISTICKOM NEMECKU PO ROKU 1945

PRÍBEH JEJEDNÉHO DIEVČATA

ANOTÁCIA

Aktivita predstavuje diskriminačné napredenie, ktoré boli obsiahnuté v Židovskom kódexe počas Slovenského štátu cez príbeh Židovského dievčata. Príbehu teda spomenuté zákony cez rovenšiu Židov a tým priblihuje tému mladým ľuďom daného veku. Aktivita pracuje s príbehom Židovského dievčata aj so zdieľanými úlohami, ktoré sprístupňujú tému do súčasnosti.

6 ročník ZŠ

Oslovené

45 minút

CELE

- porozumieť príkladu napredenia Židovského štátu
- porozumieť zákonu Židovského štátu, ktorý zakazoval Židom žiť v Slovenskom štáte
- rozvíjať kritické myslenie a schopnosť argumentovať
- rozvíjať schopnosť diskusovať o histórii

PRŮBŮ

- príbeh Ester Príbehu (1) a pracovný list (2) s úlohami, ktoré súvisia s príbehom Ester Príbehu, ktorý vznikol v rámci Židovského štátu a napredenia

Metodická príručka pre základné a stredné školy

VZDELÁVANIE

IWALKS

Vízia projektu

IWalks je výnimočný formát historickej prehliadky mesta založený na videosvedectvách ľudí, ktorí prežili holokaust. V uliciach mesta sledujeme na tabletoch alebo smartfónoch krátke úseky zo životov ľudí, ktorí v danom meste žili. Cieľom je priblížiť študentom udalosti a okolnosti, ktoré sa odohrávali na miestach, ktoré dôverne poznajú a ktorými denne prechádzajú. V najbližšom čase plánujeme indexáciu ďalších videí z archívu, aby jednoduchšie vyhľadávanie umožnilo tvorbu prechádzok aj v ďalších mestách.

História vývoja projektu

Tento vzdelávací nástroj, určený pre žiakov posledných ročníkov základných škôl a stredných škôl, vytvorilo USC Shoah Foundation. IWalks v Bratislave sme v nadácii úspešne vyvinuli v rokoch 2017 - 2018.

Čomu sme sa v projekte venovali v roku 2019

V roku 2019 sme realizovali štyri prechádzky v Bratislave. Okrem realizácie štyroch prechádzok v Bratislave sme vybrali materiál na novú IWalk v Košiciach, ktorú realizujeme v roku 2020.

Partneri: USC Shoah Foundation, Zachor Foundation

Donori: Medzinárodný vyšehradský fond

VZDELÁVANIE

ŠTUDENTI PO STOPÁCH TOTALITY

Vízia projektu

Cieľom štvrtého ročníka projektu Študenti po stopách totality s podtitulom (p)O revolúcii bolo zapojiť študentov a študentky do dokumentovania rôznych aspektov totalitného režimu v Československu. Študentom a študentkám chceme priblížiť vzťah medzi občanom a politickým režimom a zároveň im poskytnúť príležitosť, aby sa angažovane vyjadrili k aktuálnym spoločenským témam.

História vývoja projektu

Projekt Študenti a študentky po stopách totality sa koná od roku 2014 a každý rok sa účastníci venujú inému aspektu totalitnej vlády. Štvrtý ročník pripadol na tridsiate výročie Nežnej revolúcie.

Čomu sme sa v projekte venovali v roku 2019

Symbolicky sme sa v roku 2019 zamerali na 30. výročie Nežnej revolúcie a jej lokálnych aktérov. Úlohou študentských tímov bolo pátrať po ľuďoch, ktorí sa zapájali do revolučného hnutia 1989 vo svojom regióne, skúmať ich motivácie a porevolučný vývoj. V tomto jubilejnom roku sme zorganizovali úvodný seminár v Košiciach, na ktorom sa zúčastnili zástupkyne a zástupcovia ôsmych škôl. Musíme skonštatovať, že z personálnych dôvodov muselo gymnázium z Prešova z projektu ustúpiť. Ostatné školy potom pri príležitosti výročia 17. novembra zorganizovali kultúrne pripomínacie akcie vo svojich mestách. Či už išlo o divadelné predstavenie v Žiari nad Hronom, expozíciu a prehliadku minimúzea v Dolnom Kubíne, verejné diskusie a výstavy v Žiline, Martine a Púchove, vzdelávací seminár v Galante alebo celodennú školskú akciu v Rimavskej Sobote, študentky a študenti vychádzali zo svojho výskumu a rozhovorov s pamätníkmi. Tento projekt pokračuje aj v roku 2020, kedy bude ukončený záverečnými prezentáciami.

Výsledky a dopad

Táto forma, ktorá kombinuje rovesnícke vzdelávanie a vlastný výskum s využitím orálnej histórie je mimoriadne príťažlivá nie len pre študentov, ale aj pre širšiu verejnosť. Zaznamenala veľmi dobrý ohlas v lokálnych médiách a na sociálnych sieťach. Študentky a študenti sa stávajú nositeľmi myšlienok, ktoré prezentujú. V tomto projekte je mimoriadne dôležitá spolupráca s pedagógmi a pedagogičkami.

Donori: Ambasáda Spojených štátov amerických v Bratislave

Trvanie projektu: jún 2019 - september 2020

Projekt mal ambíciu prostredníctvom verejnej prezentácie a učiteľskej konferencie/odborného stretnutia pre učiteľov mapovať a prezentovať inšpiratívne poznatky, vzdelávacie aktivity a postupy vo výučbe najnovších dejín s dôrazom na Nežnú revolúciu 1989, zdieľať praktické skúsenosti a užitočné zdroje, reflektovať tému pamäťového vzdelávania v učiteľskej komunite a otvoriť ju ako spoločensky dôležitú vo verejnom priestore. V čase osláv 30. výročia Nežnej revolúcie bol projekt akýmsi vyjadrením presvedčenia, že udalosti Novembra 1989 nestačí len pasívne pripomínať, ale práve vo vzdelávaní ponúkať jeho aktuálne spoločenské významy.

Snažili sme sa o to prostredníctvom dvoch podujatí:

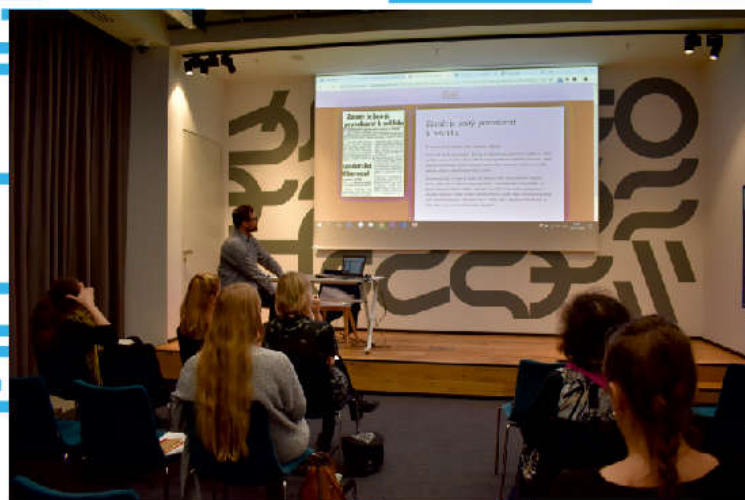
- 21. november 2019, Bratislava, A4 – priestor súčasnej kultúry: 10x10=89: Desať desaťminútových inšpirácií venovaných vzdelávaniu o Nežnej revolúcii: Učiteľské, študentské, vedecké, umelecké, novinárske pohľady na tú istú tému.
- 22. november 2019, Bratislava, Čo potrebujeme, aby sme mohli učiť o Nežnej revolúcii? Interaktívna konferencia pre učiteľov a učiteľky humanitných odborov o výzvach vo vyučovaní moderných dejín s dôrazom na tému Nežnej revolúcie.

V rámci vzdelávacích aktivít sme chceli spolu s pedagógmi a pedagogičkami klásť otázky a spolu nachádzať odpovede. Čo je hlavný odkaz novembrových udalostí? Je vôbec možné učiť o historickom období, ktoré si sami pamätáme? Ako pracovať so spomienkami pamätníkov? Ako viesť študentov a študentky k objavovaniu hodnôt, ktoré načrtla Nežná revolúcia? Ako vysvetľovať vývoj spoločnosti po roku 1989? Podujatie ponúklo ukážkové hodiny, diskusie s odborníkmi a odborničkami, skúsenosti, dilemy a nápady účastníkov a účastníčok. Newsletter, ktorý sumarizoval obsahy konferencie, bol distribuovaný školám.

AKO UČIŤ O NEŽNEJ?

Čo potrebujeme, aby sme mohli učiť o Nežnej? - konferencia

What do we need to teach about Velvet Revolution? - Conference

VZDELÁVANIE

GLOBPOST, GLOBÁLNE POSTOJE VO VYSOKOŠKOLSKOM VZDELÁVANÍ/ VEDIEŤ NESTAČÍ

Ciele projektu, prečo projekt robíme:

V roku 2019 sme ukončili dvojročný Projekt GlobPost, ktorého cieľom bolo zvýšiť kvalitu a dopad globálneho vzdelávania v príprave študentov vysokých škôl, a to so špeciálnym zameraním na zisťovanie a formovanie ich postojov ku globálnym témam. Globálne vzdelávanie zároveň poskytuje priestor k zmene postojov a posilňuje uvedomenie si vlastnej úlohy vo svete. Motivuje ľudí k zodpovednosti a vedie smerom k osvojeniu si hodnôt aktívneho globálneho občana. V spolupráci s Pedagogickou fakultou Univerzity Mateja Bela v Banskej Bystrici sme sledovali pedagogický dopad rôznych intervenčných aktivít, ktoré v spolupráci s našimi metodikmi navrhli a na svojich hodinách realizovali šiesti zapojení pedagógovia a pedagogičky.

Čomu sme sa v projekte venovali v roku 2019:

Kým v roku 2018 sme spoločne so zapojenými pedagógmi pracovali najmä na tvorbe individuálnych akčných plánov, ktoré mali za cieľ zisťovať a formovať postoje študentov ku globálnym témam, v roku 2019 sme sa zamerali najmä na zhodnotenie účinnosti tejto pedagogickej intervencie a prezentáciu výsledkov a skúseností z projektu prostredníctvom webu www.vedietnestaci.sk a príručky „Vedieť nestačí“. Zároveň sme sa rozhodli, že koncept globálneho postojového vzdelávania budeme aj ďalej rozvíjať komunikovať pod značkou „Vedieť nestačí“, ktorá vďaka projektu získala aj svoju vizuálnu identitu, lepšie komunikovateľný obsah a hmatateľné výsledky. Rovnomenný projekt sme v obdobnom formáte, aj keď v minimálnom rozsahu (na jednom predmete) realizovali na Fakulte medzinárodných vzťahov Ekonomickej univerzity v Bratislave.

Partneri: Pedagogická fakulta UMB v Banskej Bystrici

Donori: Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS), Nadácia Tatra banky

Trvanie projektu: november 2017 - september 2020

VZDELÁVANIE

GLOBPOŠT - GLOBÁLNE POSTOJE VO VYSOKOŠKOLSKOM VZDELÁVANÍ/ VEDIEŤ NESTAČÍ

·Vyjadrenia účastníčok/účastníkov:

„Realizovanie akčného plánu s cieľom vplývať na zmeny postojov u študentov bolo pre mňa prínosné, pretože som sa naučil nové veci: ako vytvoriť zisťovaciu aktivitu, intervenčnú aktivitu a prepojiť prevažne teoretický seminár s témami globálneho vzdelávania. Vhodná kombinácia tém seminára preniesla komunikované poznanie na študentov, a zároveň sa nevynechala žiadna zložka pôvodného obsahu seminára. Najdôležitejším zistením pre mňa bolo, že moja snaha sa vyplatila, pretože podľa záverečného zisťovania došlo u študentov k viditeľnému posunu postojov priaznivým smerom.“

Matej Almáši, interný doktorand na Katedre sociálnej práce Pedagogickej fakulty UMB v Banskej Bystrici

Uvedomujeme si, že pre formovanie postojov v rámci globálnych tém a multikultúrnej a interkultúrnej výchovy potrebujú mladí ľudia získať aj konkrétny „zážitok“ s reálnymi ľuďmi, ktorí túto tému prezentujú (príslušníci menšín, odborníci a odborníčky z praxe, ľudia, ktorí situáciu netolerancie reálne zažili a pod.). Naším zámerom bolo, aby študenti a študentky neboli len pasívnymi objektmi vzdelávania, ale stali sa jeho aktívnymi spoluautorami.“

Lucia Galková a Katarína Kurčíková, odborné asistentky na Katedre pedagogiky Pedagogickej fakulty UMB v Banskej Bystrici

Ako vyučujúcej mi predmet pomohol v posúvaní mojich vlastných postojov i k realizácii ďalších krokov k znižovaniu môjho vlastného individuálneho dopadu na životné prostredie. Predmetu samotnému dopomohla určite zážitková časť, ktorá pomohla preniesť vedomosti so zručnosťami a postojmi do praxe. Posun v postojoch študentov a študentiek vnímam pozitívne, a to najmä pokiaľ ide o ich konatívnu zložku. V budúcnosti by som v rámci predmetu Životné prostredie vymedzila tejto téme ešte viac času.

Jana Šolcová, odborná asistentka na Katedre pedagogiky Pedagogickej fakulty UMB v Banskej Bystrici

VZDELÁVANIE

ROZMANITÉ ŠKOLY

Ciele projektu:

Projekt Rozmanité školy sme rozbehli v roku 2018 s cieľom inovovať multikultúrnú výchovu na školách o osobnostný prístup, ktorý umožňuje lepšie uchopenie tém identity, stereotypov a predsudkov. Tento prístup by mal viesť k lepšiemu vnímaniu a prijatiu ľudí rôzneho pôvodu či etnicity a zlepšiť celkovú akceptáciu menšinových skupín. Zdôrazňuje totiž individuálne identity, ktoré nemusia vyplývať len z príslušnosti k určitej národnostnej či sociokultúrnej skupine, ale ktoré sa môžu meniť pod vplyvom rôznych okolností. Prináša tiež väčšie pochopenie pre príčiny postavenia rôznych menšín a kladie dôraz aj na iné ako len etnické či náboženské aspekty. Takýto prístup je predpokladom k hlbšiemu vzdelávaniu proti predsudkom.

Čomu sme sa v projekte venovali v roku 2019:

Pokračovali sme v intenzívnej spolupráci so školami v Slovinkách, Poproči, Prešove, Vinnom, Púchove, Nitre a Malej Ide. S našou metodickou podporou si učiteľky a učelia vytvorili individuálne učebné plány a navrhli aktivity, ktoré sa zameriavajú na rôzne stratégie riešenia diskriminácie, na posilňovanie inklúzie, a ktoré zdôrazňujú rozmanitosť namiesto inakosti. Tieto potom realizovali počas školského roka vo svojich triedach. Realizované aktivity v učebných plánoch vychádzali najmä z metodických príručiek Farebná škola a Farebná škola II, ktoré sa nám vďaka tomuto projektu opäť podarilo vydať. Na priebežnom seminári sme zúčastneným učiteľkám a učiteľom vytvorili priestor na zdieľanie skúseností, vzájomnú inšpiráciu a poskytli praktické rady v oblasti protipredsudkovej výchovy, ktorá sa zameriava na uvedomenie si vlastných stereotypov a predsudkov vedúcich k vyčleňovaniu niektorých jednotlivcov alebo skupín žiakov iného pôvodu. O skúsenosti z projektu sme sa podelili so širšou verejnosťou na záverečnej konferencii, na ktorej sme prezentovali aj dve krátke edukačné videá, v ktorých sme predstavili koncept interkultúrneho vzdelávania na osobnostnom prístupe.

Donori: Slovenská agentúra pre medzinárodnú rozvojovú spoluprácu (SAMRS)

Trvanie projektu: august 2018 - september 2019

AKTÍVNE OBČIANSTVO

DIVADLOM K OTVORENOSTI

•Ciele projektu:

Hlavným cieľom projektu je posilňovať hlasy ľudí (utečencov a migrantov), ktorí na Slovensko prichádzajú z iných krajín a poskytnúť im inovatívny spôsob zapojenia sa vo svojej komunite. Využívame pritom Divadlo Fórum, metódu, ktorá umožňuje otvárať kreatívny dialóg, zamýšľať sa nad možnosťami riešenia každodennej diskriminácie a zároveň umožňuje využiť kreatívny potenciál mladých ľudí z rôznych krajín. Divadlo Fórum je platforma, v ktorej sa herci aj diváci stretávajú spolu na scéne a diskutujú o reálnych príbehoch a témach utlačania a diskriminácie v spoločnosti. Fórum je najrozšírenejšou formou Divadla utlačaných, ktoré je celosvetovým nenásilným estetickým hnutím a jeho cieľom je aktívne presadzovanie spoločenskej zmeny.

Čomu sme sa v projekte venovali v roku 2019:

V roku 2019 sme zrealizovali úvodný tréning Divadla Fórum pre 12 účastníkov z rôznych krajín - Jemen, Irak, Turecko, Francúzsko, USA, Rusko, Severné Macedónsko, Španielsko a Slovensko. Tréning sa uskutočnil počas piatich júnových dní v priestoroch Klubu Lúč v Trenčíne. Na tréningu sme sa venovali technikám a zručnostiam Divadla Fórum a spoločne sme vytvorili divadelné predstavenie Kocúrkovo - The town of freedom. V ňom sme spracovali konkrétny skutočný príbeh jednej z účastníčok, ktorej témou bolo zrušenie študentského divadelného predstavenia, čo sa dotklo aj témy práv LGBTI komunity. S Kocúrkovom sme uskutočnili 5 predstavení v Trenčíne, Bratislave, Trnave a Košiciach spolu pre 100 divákov. Väčšina predstavení bola súčasťou festivalu [fjúžn] v Bratislave a iných regiónoch. Komponované večery umožnili cudzincom byť súčasťou širšej komunity, rozvíjať svoje umelecké a komunikačné zručnosti a poukázať na to, že sú integrálnou súčasťou komunit, v ktorých žijú. Zároveň umožnili dialog s publikom na aktuálne témy diskriminácie a opresie.

Viac [o predstavení v článku.](#)

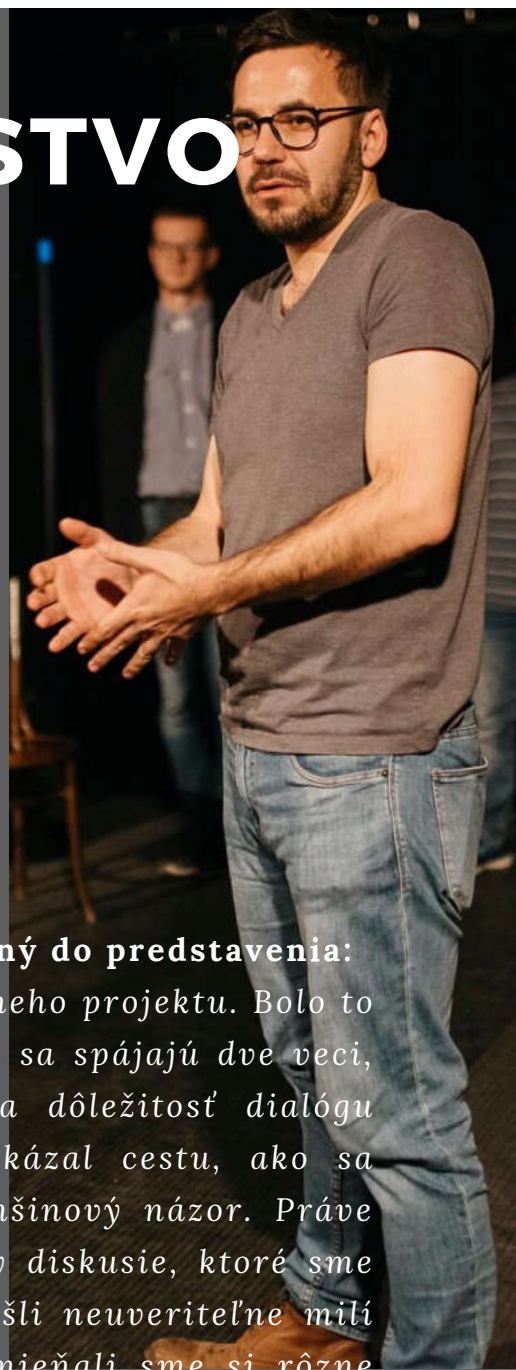
Donori: Nadácia Slovenskej sporiteľne

Partneri: Mareena, o.z.

AKTÍVNE OBČIANSTVO

DIVADLOM K OTVORENOSTI

·Vyjadrenie účastníčky, ktorej príbeh bol spracovaný do predstavenia:
„Som veľmi rada, že som bola súčasťou tohto unikátneho projektu. Bolo to prvýkrát, čo som počula o Divadle Fórum, v ktorom sa spájajú dve veci, ktoré mám rada – netradičná umelecká forma a dôležitosť dialógu o súčasných spoločenských témach. Projekt mi ukázal cestu, ako sa vyrovnávať so spoločenským tlakom, keď mám menšinový názor. Práve môj príbeh bol spracovaný a som vďačná za všetky diskusie, ktoré sme zdieľali. Ale najlepšie na projekte bolo to, že sa zišli neuveriteľne milí a starostliví ľudia z úplne rozdielnych krajín. Vymieňali sme si rôzne príbehy, ktoré zažívame, čo nás zblížilo a vytvorilo bezpečné a blízke prostredie. A zistili sme, že nezáleží, odkiaľ sme, spolu sme schopní vytvoriť niečo spoločné a unikátne. A to si odnášam z projektu ako niečo, čo nezabudnem.“

AKTÍVNE OBČIANSTVO

ŠTUDENTI PROTI EXTRÉMIZMU

•Ciele projektu:

Hlavným zámerom projektu je zapojiť stredoškolských študentov a študentky do tvorby umeleckých výstupov, ktoré budú inovatívnym spôsobom komunikovať témy extrémizmu, diskriminácie či xenofóbie rovesníkom. Projekt vychádza z princípov rovesníckeho vzdelávania. Hlavnou cieľovou skupinou sú študenti a študentky stredných škôl. Hlavnou aktivitou projektu je jesenná škola. Počas nej si študenti vyberajú z troch možností workshopov. Divadlo fórum umožní spracovať otázky diskriminácie rôznych skupín mladých do pódiovej hry s aktívnym zapojením publika do riešenia situácií. Aktivistický film umožní uchopiť tému extrémizmu atraktívnou audio-vizuálnou formou. A výtvarné umenie poskytne rôzne možnosti presahu do verejného priestoru. Študenti majú možnosť vytvoriť umelecké diela, ktoré prezentujú rovesníkom na vzdelávacích podujatiach priamo v školách.

Čomu sme sa v projekte venovali v roku 2019:

V októbri 2019 sme v Smižanoch zrelizovali 5-dňovú jesennú školu **Študenti proti extrémizmu**. Na ne malo 20 študentov z celého Slovenska od Moldavy nad Bodvou cez Poprad až po Bratislavu príležitosť pracovať s témou diskriminácie a extrémizmu kreatívnou formou – videom, divadlom či vizuálnym umením. Mnohé účastníčky a účastníci si sami zažívali rôzne formy diskriminácie, keďže sme mali mladých ľudí z rómskej komunity, z Iraku či školy pre študentov a študentky s pohybovým obmedzením. Pod vedením skúsených lektorov a lektoriek Lucie Kotvanovej z Kunsthalle, Andreja Návojského z Nadácie Milana Šimečku, divadelníčky Joasie Gierdal a mladých dokumentaristov Petra Važana a Dominika Jursu vytvárali mladí ľudia umelecké výstupy, ktoré sa pozerali na témy diskriminácie a rasizmu ich vlastnými očami a cez vlastné skúsenosti. Výstupy z jesennej školy prezentovali samotné študentky a študenti na verejných podujatiach a na stredných školách v Bratislave a Spišskej Novej Vsi pred 170 rovesníkmi.

Donori: Ministerstvo spravodlivosti SR

ŠTUDENTI PROTI EXTRÉMIZMU

Na jesennej škole vznikli kolektívne diela:

Divadlo fórum sa venovalo príbehu jednej z účastníčok, ktorá sa stretávala so šikanou kvôli svojej postave. Samotná hra otvárala diskusiu na tému noriem a ideálu krásy a ako sa s ním vyrovnávajú mladí ľudia v súčasnosti.

Výstupom **filmárskeho workshopu** bolo **video**, v ktorom študenti vyšli do ulíc v Smižanoch a pýtali sa ľudí, čo si myslia o extrémizme, čo by zmenili na Slovensku, ale aj to, aké jedlo majú radi. Zdanlivo jednoduchými otázkami študenti chceli poukázať, že hoci môžeme mať rozdielne názory, stále existuje niečo (napríklad jedlo), čo nás všetkých spája.

Stolová spoločenská hra vznikla na workshope vizuálneho umenia a ponúka možnosť ocitnúť sa v koži iného človeka. Hráč, prípadne skupina hráčov, dostane 4 kartičky. Tie predstavujú rôzne identity hráča rozdelené podľa farby pleti, fyzického zdravia, sexuálnej identity či národnosti. Na hracej ploche postupuje po políčkach a dosahuje isté méty, od jednoduchých – doprava po meste, až po zložitejšie – voľný výber školy, uzavretie manželstva, práca a podobne. Ku každej z mét vedú tri rôzne cesty, krátka, stredná a dlhá. Podľa toho, akú má hráč práve identitu, moderátorka hry rozhoduje, akou cestou sa vydá. Princípom hry je ukázať, že niektoré identity môžu postupovať životnými métami rýchlejšie, iné sa zas stretávajú s diskrimináciou.

AKTÍVNE OBČIANSTVO

SIEŤOVANIE PRE NOVEMBER / JUBILEÁ / NEŽNÁ EVOLÚCIA

V prípravnej fáze sme zabezpečili stretnutia niekoľkých aktérov (zástupcov mimovládnych organizácií), ktorí sa dohodli na zdieľaní informácií o plánovaných podujatiach k jubileu a ich koordinovaní. Portál www.neznaevolucia.sk vytvoril virtuálnu platformu organizácií, inštitúcií, iniciatív i jednotlivcov, ktorí nejakým spôsobom reflektovali výročie novembrových udalostí z roku 1989 a prostredníctvom webovej a facebookovej stránky to komunikovali širokej verejnosti. Komunikáciu so zapojenými považujeme za sieťovaciu aktivitu, na ktorú je možné nadväzovať ďalšími spoluprácami.

Portál www.neznaevolucia.sk zhromaždil 316 podujatí, ktoré sa v priebehu novembra 2019 uskutočnili na rôznych miestach Slovenska (aj mimo republiky) pri príležitosti 30. výročia Nežnej revolúcie. V databáze projektu figurujú však aj mnohé iniciatívy (publikácie, opakujúce sa predstavenia, výstavy, diskusie), ktoré pripomínali jubileum v priebehu roka alebo na novembrové udalosti v roku 1989 celoročne odkazovali. Projekt tak vytvoril pôsobivý obraz občianskeho pripomínania tejto historickej udalosti, nakoľko medzi organizátormi prihlásených podujatí boli najmä mimovládne organizácie, ale aj akademické pracoviská či iné verejné inštitúcie (mestské kultúrne strediská, školy).

Hlavným výstupom projektu bola tvorba webovej stránky www.neznaevolucia.sk a spravovanie FB stránky Nežnej evolúcie. Predstavovali nielen informačný servis pre širokú verejnosť o podujatiach, ktoré v novembri k 30. výročiu Nežnej revolúcie na Slovensku prebiehali, ale formou kampane apelovali na aktuálnosť odkazu novembrových udalostí v roku 1989 (práca s manifestom Verejnosti proti násiliu z 20.11.1989). Kampaň so sloganom **novemberieme vážne** mala osloviť najmä mladých ľudí do 35 rokov. Tlačová konferencia k spusteniu kampane sa uskutočnila 5.11.2019 v budove Umeleckej besedy, pozvanie prijal aj Martin Bútora, pri príprave stránky aj podujatia sme ocenili spoluprácu s komunikačnou agentúrou Seesame.

november vážne

Zisti, čo sa deje v tvojom okolí

PODPORA INKLÚZIE NA LOKÁLNEJ ÚROVNI

PERCOM: ZVYŠOVANIE PODPORY VEREJNOSTI VOČI INKLUZÍVNYM POLITIKÁM NA LOKÁLNEJ ÚROVNI

Výskumný projekt vychádza z potreby mnohých obcí, predovšetkým starostov a starostiek, ktorí hľadajú spôsoby, ako získať podporu verejnosti (obyvateľov obce) pri realizácii projektov určených primárne pre obyvateľov z marginalizovaných rómskych komunít, no s praktickým dopadom na celú obec. K projektom zameraným na zlepšenie životných podmienok Rómov v sociálne vylúčených lokalitách je verejná mienka vo všeobecnosti nepriaznivo nastavená napriek tomu, že ide o politiky a projekty celospoločensky prínosné. Zaujíma nás teda, či a ako môžu predstavitelia jednotlivých obcí presvedčiť svojich obyvateľov, že benefity integrácie sociálne vylúčených skupín pocíti celá obec.

Cieľom projektu je odhaliť, implementovať a zdieľať komunikačné postupy, ktoré by politickým predstaviteľom obcí mohli pomôcť získať podporu verejnej mienky pri schvaľovaní projektov zameraných na integráciu Rómov. To sa zrealizuje na základe výskumnej fázy, ktorú garantuje FSEV UK.

V roku 2019 v rámci výskumnej fázy prebehla pracovná cesta, v ktorej sme mapovali skúsenosti starostov a starostiek a mapovali ich potreby v oblasti komunikácie opatrení smerom k obyvateľom. Na základe rozhovorov sa vo vytipovanej obci uskutočnil so študentskou skupinou pilotný zber dát – prieskum verejnej mienky, ktorý sledoval súhlasné a nesúhlasné postoje obyvateľov k možným opatreniam. Podobné typy otázok zahŕňal následne online prieskum s reprezentatívnou vzorkou obyvateľov. Výsledky výskumu budú publikované v pripravovanej štúdií a stanú sa východiskom implementačnej fázy. Vďaka projektovým spolupracovníkom Andrejovi Findorovi, Tomášovi Hrustičovi a Matejovi Hruškovi diskusia k nim prebehla na viacerých akademických fórach.

Partneri: Fakulta sociálnych a ekonomických vied UK v spolupráci s vybranými obcami

Donori: Projekt je podporený Európskou komisiou, prostredníctvom Rights, Equality and Citizenship Programme

Trvanie projektu: október 2018 – marec 2021

PODPORA INKLÚZIE NA LOKÁLNEJ ÚROVNI

KAPACITY - PODPORA INTEGRÁCIE CUDZINCŮV NA LOKÁLNEJ ÚROVNI

Projekt KapaCITY je zameraný na podporu slovenských samospráv pri integrácii cudzincov, ktorí žijú na ich území. Spolu s partnerskými organizáciami – Ligou za ľudské práva, CVEK a Marginalom sa snažíme pomáhať mestám Bratislava, Trnava, Banská Bystrica a Košickému samosprávnemu kraju v ich stratégiách integrácie a komunikácie smerom k obyvateľom – cudzincom (ako aj komunikácie o cudzincoch smerom k širokej verejnosti). Školíme ľudí v téme migrácie a integrácie prostredníctvom sociálno-právnych a interkultúrnych tréningov, snažíme sa prepájať samosprávy, cudzincov a ďalších relevantných aktérov a čerpáme dobré nápady a skúsenosti zo zahraničia. Nakoľko veríme, že práve úroveň samospráv, kde sa odohráva dennodenný život je pre integráciu kľúčová, je veľmi dôležité, aby samosprávy vnímali všetkých svojich obyvateľov, aby im vedeli poskytovať služby a všetky dôležité informácie. Je samozrejme žiadúce, aby aj cudzinci rozumeli, aké kompetencie ich samosprávy majú, na koho sa majú a môžu v prípade potreby obrátiť, alebo ako sa môžu v rámci samospráv sami realizovať.

V roku 2019 sme spolu s CVEK viedli interkultúrne tréningy pre pracovníkov a pracovníčky zapojených samospráv, ďalej tréning zameraný na komunikáciu polarizujúcich tém, kultúrne podujatie pre cudzincov k 30. výročiu Nežnej revolúcie či Študijnú cestu do Brna a Prahy. Navštívili sme tam zástupcov a zástupkyne magistrátov, neziskových organizácií, cudzineckých komunít, škôl a úradov, ktorých rozprávanie nám priblížilo procesy a fungovanie integrácie cudzincov v Česku. Medzi účastníkmi boli pracovníci a pracovníčky samospráv z rôznych odborov (odbor školstva, sociálny odbor, komunikačný odbor), ale aj zástupca Migračného úradu a zástupkyňa Univerzity Komenského. Okrem toho sme tiež začali pripravovať aktivity na záverečný rok projektu 2020, v ktorom budeme pokračovať v interkultúrnych tréningoch aj výmene skúseností s odborníkmi zo zahraničia.

Partneri: HRL, CVEK, Marginal

Donori: Projekt je spolufinancovaný Európskou úniou z Fondu pre azyl, migráciu a integráciu, Fondy pre oblasť vnútorných záležitostí.

Trvanie projektu: január 2018 – december 2020

PODPORA INKLÚZIE NA LOKÁLNEJ ÚROVNI

ŠKOLY PRE VŠETKÝCH

Cieľom projektu je spolu s partnerskými organizáciami Nové školstvo a CVEK a za podpory konzultačnej skupiny vyvinúť, implementovať a vyhodnotiť systém poskytovania flexibilného podporného servisu v troch základných školách a miestnych komunitách a na jeho základe sformulovať návrhy na systémovú zmenu pri poskytovaní podporných služieb pre všetky školy na Slovensku. Podporný servis sa týka nielen obsahu vzdelávania, ale aj jeho foriem a prístupov k učiacim sa, spôsobov prijímania rozhodnutí, foriem spolupráce medzi jednotlivými aktérmi v škole a hodnotenia školskej klímy, procesov a výsledkov. Projekt je rozdelený do troch fáz: prípravnej, výskumnej, servisnej a hodnotiacej. Zapojené školy reprezentujú rôzne typy škôl v rôznych regiónoch Slovenska (Sereď, Žilina, Banské v okr. Vranov nad Topľou).

V roku 2019 pokračoval projekt servisnou fázou, v ktorej na každý školský rok nastavujeme pre každú školu exkluzívny akčný plán dlhodobých aj krátkodobých aktivít. Plánovanie prebieha participatívne s kolektívmi škôl na každoročných pobytových stretnutiach, plán konkrétnych podporných služieb (na mieru každej zapojenej školy šitá metodická a materiálna podpora) navrhujú pedagogickí aj nepedagogickí zamestnanci. K napĺňaniu plánu prispievame organizačne aj obsahovo, zabezpečujeme rôzne typy vzdelávania tímov k témam, ktoré sú pre ne dôležité. V minulom roku prebehlo meranie školskej klímy na dvoch zo zapojených škôl, v jednej škole poskytujeme vedeniu na mieru šitý koučing.

Partneri: Nové školstvo, CVEK

Donori: Porticus, Nadácia Orange, Nadačný fond Telekom pri Nadácii Pontis

Trvanie projektu: júl 2017– jún 2021

PARÁDA KU SVETOVÉMU DŇU UTEČENCOV

termín: 16. jún 2019

miesto: Stará tržnica, Námestie SNP 25,
Bratislava

spolupráca: Slovenská humanitná rada

Donori: Mesto Bratislava prostredníctvom
Ars Bratislavis, Ministerstvo kultúry SR,
FPKNM, Fond na podporu umenia

Aj v roku 2019 sme zorganizovali Nedeľnú parádu. Ide o komunitné podujatie, ktoré poukazuje na rozmanitosť medzi nami a vytvára otvorenú atmosféru na stretávanie a spoznávanie sa. Parády pripravujeme s množstvom partnerov spomedzi neziskových organizácií či iniciatív, ale predovšetkým s cudzincami a ich komunitami, ktorí na Slovensku žijú. Koncept Nedeľných parád kedysi vznikol v spolupráci so Starou tržnicou, v ktorej sa Parády dodnes konajú. Pôvodne boli Nedeľné parády organizované na mesačnej báze, v ďalších rokoch sa podujatie konalo už iba počas festivalu [fjúžn] v jeho pôvodnom jarnom termíne a potom v júni, keď oslavujeme Svetový deň utečencov. V roku 2019 sme pripravili práve júnovú Parádu na podporu ľudí na úteku. Ako zvyčajne sme na príprave spolupracovali so Slovenskou humanitnou radou. Oslovili sme množstvo organizácií, iniciatív a cudzincov, aby prišli odprezentovať svoje projekty či aktivity a zároveň svojou prítomnosťou podporiť myšlienku solidarity s ľuďmi na úteku. Dôležitou súčasťou je zapojenie priamo azylantov či žiadateľov o azyl, ktorí môžu na chvíľu zmeniť prostredie a pridať sa k ďalším návštevníkom, zoznámiť sa s novými ľuďmi či pripraviť vlastný program.

Starú tržnicu teda zaplnili stánky organizácií UNHCR, Slovenská humanitná rada, Amnesty International, ADRA, Slovenská katolícka charita, AFS Slovakia či Mareena. Zúčastnili sa aj zástupcovia iniciatívy Povstanie pokračuje, futbalového klubu Kozmos a Migračného úradu. Umelecké a náučné workshopy pripravili Internationals Bratislava a Liga za ľudské práva. Návštevníci mohli spoznať ľudí z afganskej, somálskej, irackej, albánskej, bahájskej, palestínskej, indickej, peruánskej, iránskej či ukrajinskej komunity, ktorí prezentovali svoje aktivity, umelecké projekty a gastro-ochutnávky. Popri celodenných prezentačných aktivitách prebiehal na pódii umelecký program cudzincov, ale aj slovenských hudobníkov či divadelníkov, ktorí svojou prítomnosťou podporili myšlienky podujatia, alebo tému nútenej migrácie umelecky spracovali. V susednom Lab.café paralelne prebiehal komornejší program – diskusia Amnesty International o umelecko-aktivistickej inštalácii Adama Englera poukazujúcej na množstvo ľudí, ktorí zahynuli na svojej ceste do Európy, prezentácia albánskej komunity, diskusia Človeka v ohrození o vzdelávacích projektoch v utečeneckých táboroch v Libanone či vystúpenia slam poetry-umelcov. Okrem toho sa ľudia mohli v priestore Starej tržnice zúčastniť tematického escape roomu, vďaka ktorému sa dalo hlbšie zamyslieť nad tým, čo všetko môže cesta migrujúceho človeka znamenať. V spolupráci s UNHCR sme tiež usporiadali priateľský futbalový mini-turnaj pred Starou tržnicou. Súčasťou programu bola aj komentovaná prechádzka zo série [fjúžn] walks – Bratislava očami cudzincov. Tentokrát sprevádzala utečenka z Ukrajiny. Podujatie bolo zakončené Dáždnikovým pochodom ulicami Starého mesta, ktorý je každoročným vyjadrením solidarity s utečencami po celom svete.

[FJÚŽN]

[fjúžn] je multižánrový festival, ktorý prináša atmosféru z celého sveta a dáva priestor na spoznávanie sa s cudzincami žijúcimi u nás. Slováci dlhodobo nepovažujú cudzincov za prínos pre našu spoločnosť. My vieme, že opak je pravdou. Tento názor vychádza z predsudkov, ktoré sú v našej spoločnosti dlhodobo zakorenené. Preto spolu s cudzincami žijúcimi u nás sme pripravili už 14. ročník festivalu plného koncertov, divadelných predstavení, výstav, diskusií a komunitných podujatí. Veríme, že najrýchlejšia cesta k zbaveniu sa predsudkov je osobná skúsenosť a zážitok.

14. ročník

8 700 návštevníkov

33 podujatí

Nad festivalom v roku 2019 prevzal záštitu primátor Bratislavy Matúš Vallo a povedal o ňom niekoľko slov: „V našom meste pochádza 8 % populácie z cudziny a vo vedení mesta si uvedomujeme pridanú hodnotu rozmanitosti obyvateľstva Bratislavy. S cudzincami a cudzincami žijúcimi na území nášho mesta sa stretávam a z vlastnej skúsenosti preto viem, že ich naše mesto zaujíma. To je skvelé! Aktívne sa zapájajú do rôznych projektov a pomáhajú nám formovať naše mesto. Pre mňa ako primátora je najdôležitejšie, že Bratislavu majú radi. Je na nás, aby sme aj my ukázali, že máme radi ich. Festival [fjúžn] je výnimočný v tom, že nám pomáha navzájom sa spoznať. Na to, aby sme sa mali radi, sa totiž musíme spoznať, prijať a tolerovať. Jedine tak budeme vedieť aj v spokojnosti spolunažívať. Všetky podujatia festivalu [fjúžn] pôsobia zaujímavo, teším sa hlavne na záverečný multižánrový večer Humans of [fjúžn]. Verím, že aj tento ročník prinesie veľa nového a dobrého a že bude inšpiráciou pre nás všetkých, ako spolu dobre žiť.“

Festival z verejných zdrojov podporil Fond na podporu umenia. Festival finančne podporili: Fond na podporu národnostných menšín, Ministerstvo kultúry Slovenskej republiky, Hlavné mesto Slovenskej republiky Bratislava prostredníctvom grantového programu na podporu kultúry Ars Bratislavis, Bratislavský samosprávny kraj, Nadácia ZSE a viacerí ďalší podporovatelia a podporovateľky aj prostredníctvom portálu darujme.sk.

S mediálnou podporou: Denník N, Kapitál, Slovak Spectator, SME, Radio_FM, citylife.sk, Magistrát hlavného mesta Bratislava, BKIS Bratislavské kultúrne a informačné stredisko, Bigmedia.sk, Startitup, in.ba, predpredaj.sk, Zoznam.sk, aktuality.sk, hudba.sk, Refresher, Notabene, RTVS

Program 13. ročníka festivalu [fjúžn] vznikol v spolupráci s: ajlavmjuzik, Africké kultúrne, informačné a integračné centrum, Amnesty International Slovensko, Artforum, Asociácia slovenských filmových klubov, Blue Night Jungle, Bohéma Bar, BRaK, Bratislava-Staré mesto, Bystro, Café Berlinka, Kultúrne centrum Cordóba, Dobrý trh, Dragúni, Elektro Hafla, Foajé, Fountain Poetry, Fuga – priestor pre chýbajúcu kultúru, Funnylicious, Goetheho inštitút, Internationals Bratislava, ISAC – International Society for Arts and Culture, Islamská nadácia na Slovensku, Joke's On You, Kalab, KC Dunaj, Kino Lumière, KPTL, Krajanský inštitút, Liga za ľudské práva, literarnyklub.sk, Mareena, Matsu premium tea & coffee, Mäss, NeViem po slovensky, Nová Cvernovka, Projekt Fórum, Punkt, Satori Stage, Slovenská humanitná rada, Slovenský filmový ústav, Story Nights, Sun Deck, Superar, Sme spolu/Ukrajina-Slovensko SOS, Štúdio Kaplnka, The International Cities of Refuge Network, Welcome to Bratislava.

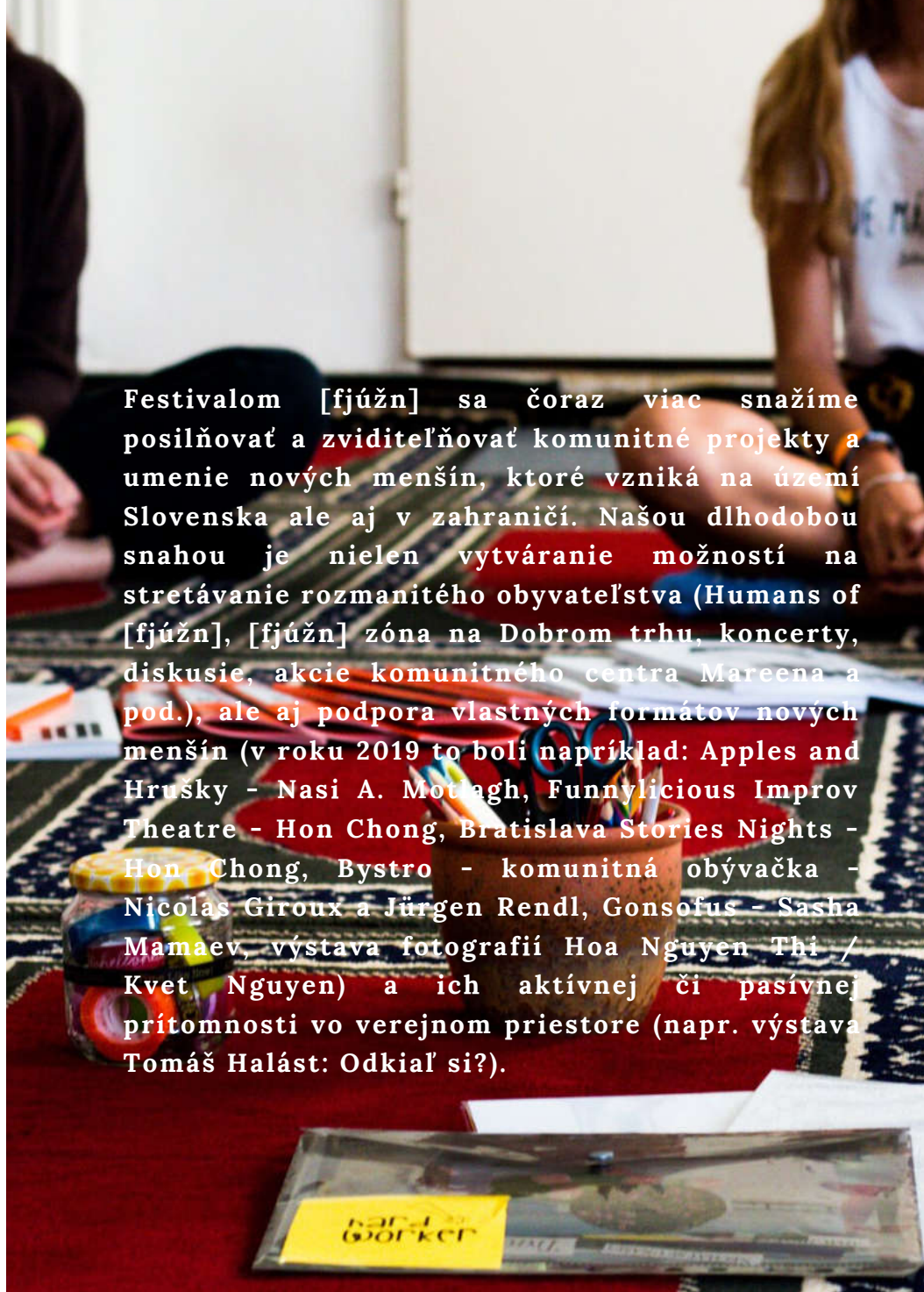

[fjúžn]

*dáva hlas cudzincom, migrantom a utečencom
prezentuje kultúru a život nových menšín
vytvára príležitosti na stretávanie*

*ukazuje rozmanitosť Slovenska
scitlivuje verejnosť
búra predsudky
spája*

Festivalom [fjúžn] sa čoraz viac snažíme posilňovať a zviditeľňovať komunitné projekty a umenie nových menšín, ktoré vzniká na území Slovenska ale aj v zahraničí. Našou dlhodobou snahou je nielen vytváranie možností na stretávanie rozmanitého obyvateľstva (Humans of [fjúžn], [fjúžn] zóna na Dobrom trhu, koncerty, diskusie, akcie komunitného centra Mareena a pod.), ale aj podpora vlastných formátov nových menšín (v roku 2019 to boli napríklad: Apples and Hrušky - Nasi A. Molagh, Funnylicious Improv Theatre - Hon Chong, Bratislava Stories Nights - Hon Chong, Bystro - komunitná obývačka - Nicolas Giroux a Jürgen Rendl, Gonsofus - Sasha Mamaev, výstava fotografií Hoa Nguyen Thi / Kvet Nguyen) a ich aktívnej či pasívnej prítomnosti vo verejnom priestore (napr. výstava Tomáš Halást: Odkiaľ si?).

[FJÚŽN] V REGIÓNOCH

Prečo sme sa rozhodli robiť nový projekt?

Cieľom aktivity [fjúžn] v regiónoch je rozšíriť bratislavskú verziu festivalu [fjúžn] do regiónov. Na Slovensku žilo na konci roka 2018 viac ako 120-tisíc cudzincov. Naliehavú potrebu venovať sa téme nových menšín možno oprieť o viaceré výskumy, ktoré dlhodobo ukazujú, že väčšinové obyvateľstvo nepovažuje cudzincov za prínos pre spoločnosť. Z týchto dôvodov je hlavným cieľom projektu scitlivovať verejnosť v téme migrácie, búrať predsudky, posilňovať hlas nových menšín v spoločnosti a spájať. Prostredníctvom regionálnych podujatí prispievame k odbúravaniu predsudkov a prehľbujeme spoluprácu obyvateľov miest a obcí a komunit cudzincov, ako aj spoluprácu komunit nových menšín medzi sebou navzájom. Snažíme sa aj o sprostredkovanie kontaktu medzi väčšinovým obyvateľstvom a cudzincami (vrátane utečencov), ktorí sú často menej viditeľní, čo sa často odráža v (ne)existencii vzťahov medzi danými skupinami obyvateľov.

O čom projekt v roku 2019 bol?

[fjúžn] v regiónoch predstavoval sériu podujatí v mestách Nitra (Synagóga a Svätoplukovo námestie – v rámci medzinárodného festivalu Divadelná Nitra), Liptovský Mikuláš (Diera do sveta), Banská Štiavnica (Art Café), Piešťany (Elektrárňa), Trnava (Divadelná kaviareň Bezkydov – budova Divadla Jána Palárika a Divadelné štúdio DISK) a Košice (Kino Úsmev). Reagoval na potrebu rozširovania povedomia o nových menšinách žijúcich nielen v Bratislave a potrebu posilňovania, podpory a spolupráce festivalu [fjúžn] s miestnymi komunitami. Projekt sa zameriava na budovanie otvorenej a inkluzívnej demokratickej spoločnosti. Reaguje na aktuálne vyhrotenú verejnú diskusiu, ktorá je poznačená obmedzovaním ľudských práv a slobôd, xenofóbiou, rasizmom a narastajúcim extrémizmom. Vo vzťahu k verejnosti je sú podujatia orientované na odstraňovanie predsudkov a posilnenie povedomia o nových menšinách.

Základom stratégie v oblasti dramaturgie boli východiská:

- a) snaha pripraviť atraktívny program, ktorý ponúkne kvalitný kultúrno-spoločenský a umelecký obsah (vhodný mix zábavy – koncerty, divadelné predstavenia, filmové prezentácie a odbornosti – diskusie),
- b) prezentácia lokálnej umeleckej a komunitnej činnosti nových menšín ([fjúžn] walks, koncerty lokálnych kapiel – East Song Project zo Stropkova, venujeme hlavne iránskej a afganskej popovej hudbe, írsko-piešťanská kapela Noel McCarthy and Band),
- c) príprava exkluzívneho obsahu (nové umelecké/hudobné „fúzie“ – spolupráca kapely Bad Karma Boy, ktorá si k sebe prizvala perkusionistu Petersona, pôvodom z Kene, ktorý na Slovensku žije a pracuje už vyše štyroch rokov).

Best practices a lessons learned, chceme v ňom pokračovať?

Cieľom je budovať tradíciu jedinečnej „značky“, ktorá má potenciál spájať rôznych ľudí, zvyšovať povedomie o nových menšinách na Slovensku, scitlivovať postoje verejnosti a dávať hlas cudzincom po celom Slovensku. Preto je našim cieľom v projekte pokračovať aj naďalej a postupne zneho spraviť etablovanú sériu podujatí po celom Slovensku.

MULTIKULTI.SK

Multikulti.sk je portál Nadácie Milana Šimečku o nových menšinách, cudzincoch, náboženských a iných minoritných skupinách, ktoré tvoria rozmanitú spoločnosť. V duchu myšlienky Milana Šimečku - Nie som schopný zatvárať oči, keď už som bol obdarený zrakom - sa na Multikulti.sk venujeme témam, ktorým je v mediálnom prostredí vyčlenený len malý priestor, no z hodnotových hľadísk ich považujeme za zásadné. Snažíme sa ponúknuť interpretáciu a riešenia tém, fenoménov a problémov spojených s multikulturalizmom. Chceme ponúkať nielen relevantné dáta a informácie, ale tiež spoluvytvárať verejnú diskusiu. Stránka Multikulti.sk vznikla v roku 2010 ako vzdelávací portál určený hlavne učiteľom a učiteľkám základných a stredných škôl. Webstránka sa postupne vyprofilovala na spoločenský portál, ktorý sa venuje témam rozmanitosti.

Čo sme robili v roku 2019?

V roku 2019 sme vďaka spolupráci s externými autormi a autorkami publikovali spolu 111 článkov, rozhovorov, komentárov, aktualít či recenzií. Desať z tých, ktoré našich čitateľov a čitateľky najviac zaujali sme spracovali aj do [online magazínu](#). V spolupráci s fotografom Tomášom Halászom sme pripravili výnimočný fotografický projekt Odkiaľ si? Rozprávali sme sa so šiestimi rozmanitými ľuďmi, ktorých jeden alebo obaja majú cudzokrajné korene. Zaujímalo nás, čo všetko tvorí ich identitu. Ich portréty s krátkymi úryvkami ste mohli vidieť aj počas festivalu [fjúžn] v rôznych slovenských mestách či na citylightoch v Bratislave. Naším zámerom je aj dávať hlas cudzincom a cudzinkám, ktoré žijú v našej spoločnosti. Publikovali sme preto príspevky ľudí z Holandska, Talianska, Rakúska, Ruska či Indie. Ich texty si môžete prečítať vo [festivalovom magazíne IDENTITY](#).

Čo nás čaká?

V súvislosti s migráciou a kultúrnou rozmanitosťou veľmi citlivo vnímame situáciu v spoločnosti. Sme presvedčení, že odpoveďou na zvyšujúcu sa polarizáciu spoločnosti je aj zmena spôsobu, ako témy rozmanitosti komunikujeme. Preto sa portál multikulti.sk mení na fjúžn.sk. V Nadácii Milana Šimečku organizujeme festival [fjúžn] už od roku 2006, vďaka ktorému môžete spoznávať kultúrnu rozmanitosť. Každoročné prípravy nás utvrdzujú v tom, že v spoločnosti chýba stála platforma, ktorá by bolo podporným pilierom pre diskusiu o témach migrácie, utečenectva a nových menšín. Veríme, že nový portál bude inšpirovať k novým úvahám o kultúrnej rozmanitosti, o ich limitoch, ale aj príležitostiach.

Šéfreditorka: Anna Jacková

Donori: Fond na podporu umenia, Fond na podporu kultúry národnostných menšín

~~Multikulti.sk~~

Je čas rozlúčiť sa s multikulturalizmom?

07.01.2020 | Marianna Dudášová

najnovšie
Aktuality

Aktuality Články Názory Rozhovory Recenzie O nás

Články Názory Rozhovory Recenzie O nás

GUYEN: Považujem sa za Slovenku, ale so

Anna Jacková | 21.09.2019 | Článok

fotoesej

odkiaľ si?

identity

Často ma nálepkujú nesprávne som Japonka, Čínanka a tá má iné meno. Chcem byť ako umelkyňa. A ja som Slovenka, ale so...
Identita človeka niečo fixné, čo...
Mení sa časom, skôr stávanie som Slovenka. Hoci poviete, že som vietnamské korene sú vo mňa si vydýchla a vyjde. Trošku sme definované, kým nemá p...
Moja oficiálne meno, poriadok sta... som prezývku Thi, ale meno vietnamské. Hoa znojnejšie, ktorá mi páčilo n...
dať odznak, kebyže sa...
že mám n...

ne publikovali veľa kvalitného obsahu. Naše autorky a autori bezpečne v slovenských médiách nevyskytujú. Prinášali nové a hlas ľuďom, ktorých vo verejnom priestore nie je veľmi po...
sať načítanejších textov na multikulti.sk.

Online magazín nájdete na [issuu.com](https://issuu.com/multikulti.sk).

Finančné

tabulky

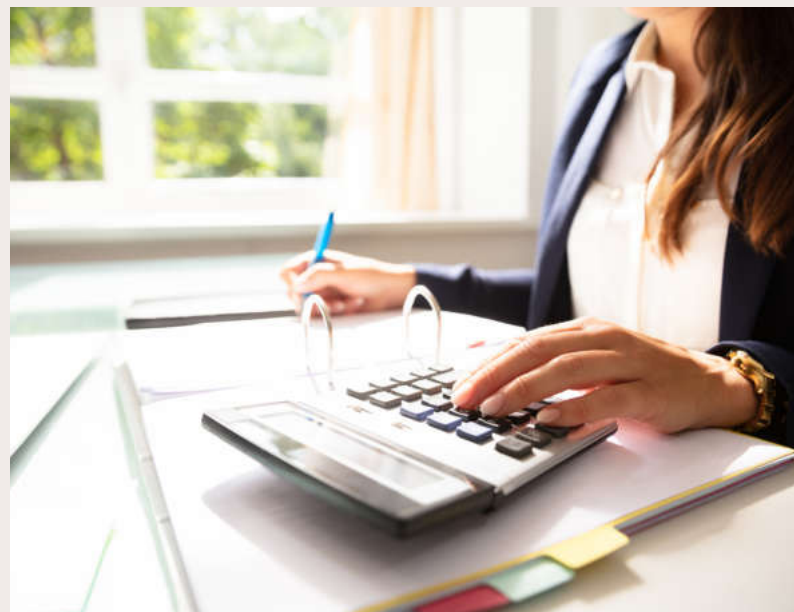
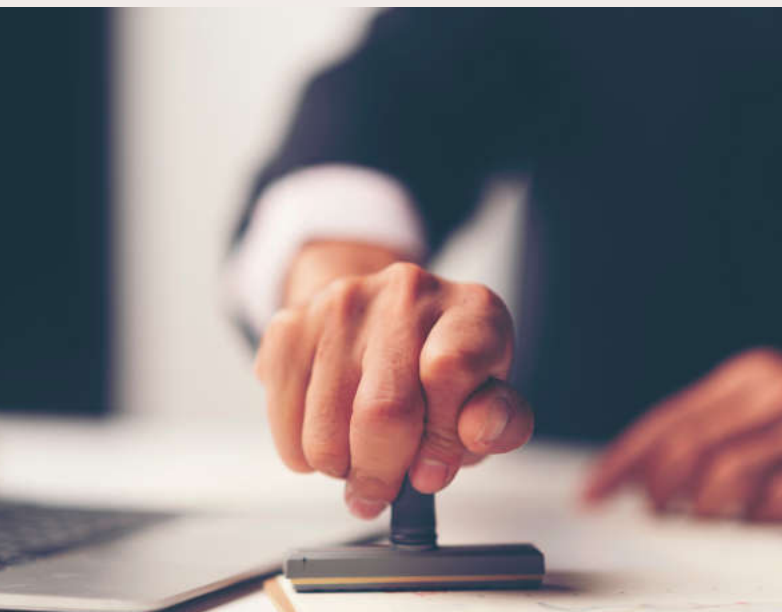

Prehľad príjmov (výnosov) podľa zdrojov a ich pôvodu

Výnosy	Spolu (v Eur)
Tržby z predaja služieb	- €
Aktivácia materiálu a tovaru	- €
Úroky	- €
Kurzové zisky	76,15 €
Iné ostatné výnosy	28 706,58 €
<i>Účastnícke poplatky</i>	- €
<i>Vstupné</i>	2 512,26 €
<i>Ostatné</i>	- 129,69 €
<i>Výnosy z refakturácie výkonov</i>	23 737,00 €
<i>Výnosy z refakturácie projektových nákladov</i>	2 587,01 €
Predaj kníh	73,78 €
Predaj majetku	- €
Výnosy z použitia fondu	- €
Prijaté príspevky od iných organizácií, z toho:	56 501,45 €
<i>Ambasáda USA</i>	17 951,45 €
<i>Ambasáda Holadnského kráľovstva</i>	1 000,00 €
<i>Dutch Jewish Humanitarian Fund</i>	6 000,00 €
<i>Centrum pre filantropiu</i>	5 000,00 €
<i>Claims Conference</i>	6 000,00 €
<i>Nadácia Tatra banky</i>	1 750,00 €
<i>Nadácia ZSE</i>	800,00 €
<i>Nadácia Slovenskej sporiteľne</i>	8 000,00 €
Príspevky z podielu zaplatenej dane	10 000,00 €

Prehľad príjmov (výnosov) podľa zdrojov a ich pôvodu

Dary	2 612,10 €
Dotácie	7 625,00 €
<i>Hlavné mesto Slovenskej republiky</i>	190 680,19 €
<i>Fond na podporu umenia</i>	48 400,00 €
<i>Ministerstvo kultúry SR</i>	11 950,00 €
<i>Ministerstvo spravodlivosti SR</i>	15 000,00 €
<i>SAMRS</i>	48 756,69 €
<i>Fond na podporu kultúry národnostných menšín</i>	26 340,00 €
<i>Bratislavský samosprávny kraj</i>	6 850,00 €
<i>Ministerstvo vnútra SR</i>	33 383,50 €
Granty	77 605,52 €
<i>Európska komisia - Erasmus+</i>	12 705,52 €
<i>Európska komisia</i>	40 400,00 €
<i>Stiftung Auxilium</i>	24 500,00 €
SPOLU	363 880,77 €

Prehľad o darcoch

Prijaté dary	Suma v EUR
Nadácia Tatra banky	2 000,00 €
Nadácia Slovenskej sporiteľne	8 000,00 €
Kužma Jozef	1 000,00 €
Csekes Erika	1 000,00 €

Prehľad o fyzických osobách a právnických osobách, ktorým nadácia poskytla prostriedky na verejnoprospešný účel, na ktorý bola nadácia založená, a informáciu, akým spôsobom sa tieto prostriedky použili

PO/FO ktorej NMŠ poskytla prostriedky	Suma v EUR
Fedor Gál	76,00 €

Prostriedky boli poskytnuté na vydanie knihy Mojich 30 rokov.

Celkové náklady podľa druhov nákladov

Náklady	spolu (v Eur)
Spotreba materiálu, z toho:	6 658,23 €
<i>kancelárske potreby, spotrebný materiál</i>	2 505,01 €
<i>nákup kníh</i>	1 151,89 €
<i>nákup drobného majetku</i>	1 255,76 €
<i>ostatné</i>	1 745,57 €
Spotreba energie	789,33 €
Opravy a udržiavanie	- €
Cestovné	5 906,22 €
Náklady na reprezentáciu	27,49 €
Ostatné služby, z toho:	201 408,72 €
<i>prevádzkové (nájomné, vedenie účtovníctva, auditorské služby, IT servis, asistentské služby, spravovanie webstránky)</i>	9 691,09 €
<i>manažment projektov</i>	28 304,00 €
<i>telekomunikačné náklady</i>	588,40 €
<i>ostatné služby súvisiace s realizáciou aktivít (fotografovanie, videoreport, tlač, produkcia a dramaturgia, umelecké výkony, organizačné zabezpečenie podujatí a iné)</i>	162 825,23 €
Mzdové náklady	54 881,04 €
Zákonné sociálne poistenie	19 121,43 €
Zákonné sociálne náklady	1 925,98 €
Ostatné dane a poplatky	357,18 €
Zmluvné pokuty a penále	6,00 €
Ostatné pokuty a penále	270,00 €
Úroky	- €
Kurzové straty	190,54 €
Dary	9 247,92 €
Osobitné náklady	36 819,31 €
Iné ostatné náklady	294,36 €
Tvorba fondov	- €
Odpisy dlhodobého nehmotného a hmotného majetku	- €
Poskytnuté príspevky iným účtovným jednotkám	- €
Poskytnuté príspevky fyzickým osobám (dary)	76,00 €
Daň z príjmov	- €
SPOLU	337 979,75 €

Celkové výdavky (náklady) v členení na výdavky podľa jednotlivých druhov činností nadácie

Náklady podľa druhov činnosti	spolu (v Eur)
program Vzdelávanie	102 572,82 €
program Inklúzia	61 717,60 €
program Aktívne občianstvo	29 937,77 €
program [fjúžn]	105 736,50 €
program multikulti.sk	15 912,80 €
náklady na správu nadácie	22 102,26 €
SPOLU	337 979,75 €

Celkové výdavky (náklady) na správu nadácie vrátane rozhodnutia správnej rady

Náklady na správu nadácie	Maximálna suma*	Reálne čerpanie (v Eur)
Ochrana a zhodnotenie majetku	300,00 €	218,35 €
Propagácia verejnoprospešného účelu	6 000,00 €	429,12 €
Prevádzka nadácie	22 000,00 €	17 635,08 €
Odmena za výkon správcu	400,00 €	- €
Náhrady výdavkov podľa osobitného predpisu	200,00 €	- €
Mzdové náklady	500,00 €	1 133,71 €
Iné náklady spojené s prevádzkou	5 000,00 €	2 686,00 €
SPOLU	34 400,00 €	22 102,26 €

Maximálna suma výdavkov na správu nadácie bola opätovne schválená správnou radou na jej zasadaní 13.03.2019.

Zmeny vykonané v nadačnej listine a v zložení orgánov, ktoré nastali v hodnotenom období

Odmena za výkon funkcie správcu nadácie

Prehľad o činnosti nadačných fondov spolu s prehľadom o prostriedkoch nadačných fondov

V nadačnej listine boli vykonané tieto zmeny:

*Dodatok č. 7 zo dňa 13.3.2019, ktorým sa mení článok II. Bod 2 Nadačnej listiny nasledovne:
(2) Sídlo nadácie je Svoradova 747/5, 811 03 Bratislava*

V zložení orgánov nastali tieto zmeny:

Dňa 13.3.2019 schválila Správna rada na svojom zasadnutí zmenu na pozícii predsedníčky Správnej rady Nadácie Milana Šimečku. Novou predsedníčkou sa stala Monika Vrzgulová. Eva Salnerová zostáva členkou Správnej rady nadácie.

Správkyňa nadácie nebola za výkon funkcie udelená žiadna odmena.

Nadácia nemá zriadené žiadne nadačné fondy.

Správna rada neurčila žiadne ďalšie údaje do výročnej správy.

